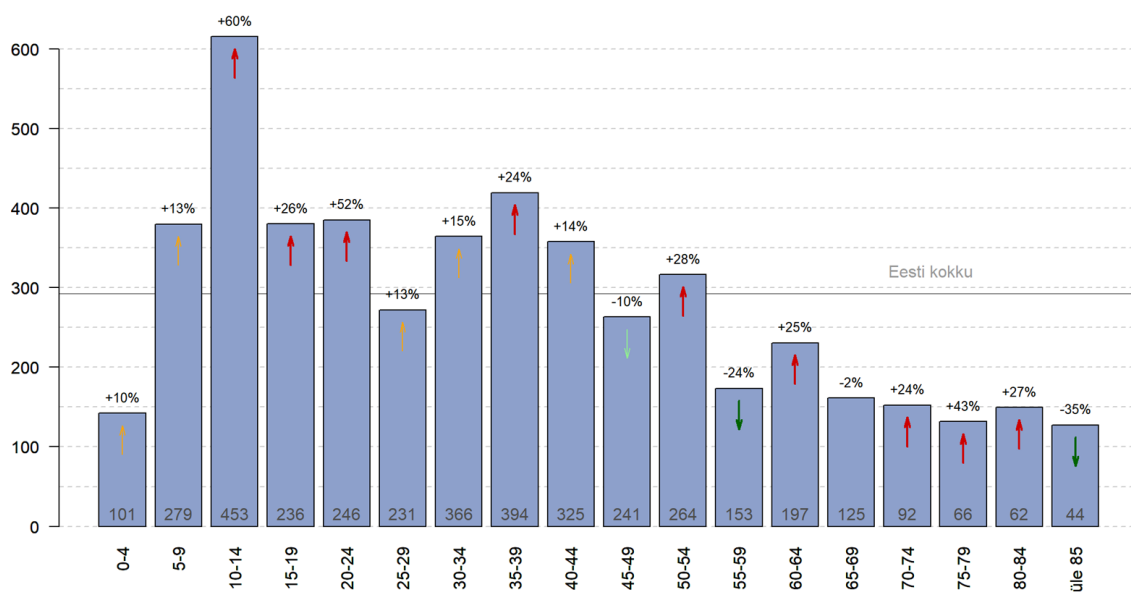

Teadusnõukoja soovitused valitsusele 23. detsembril 2021

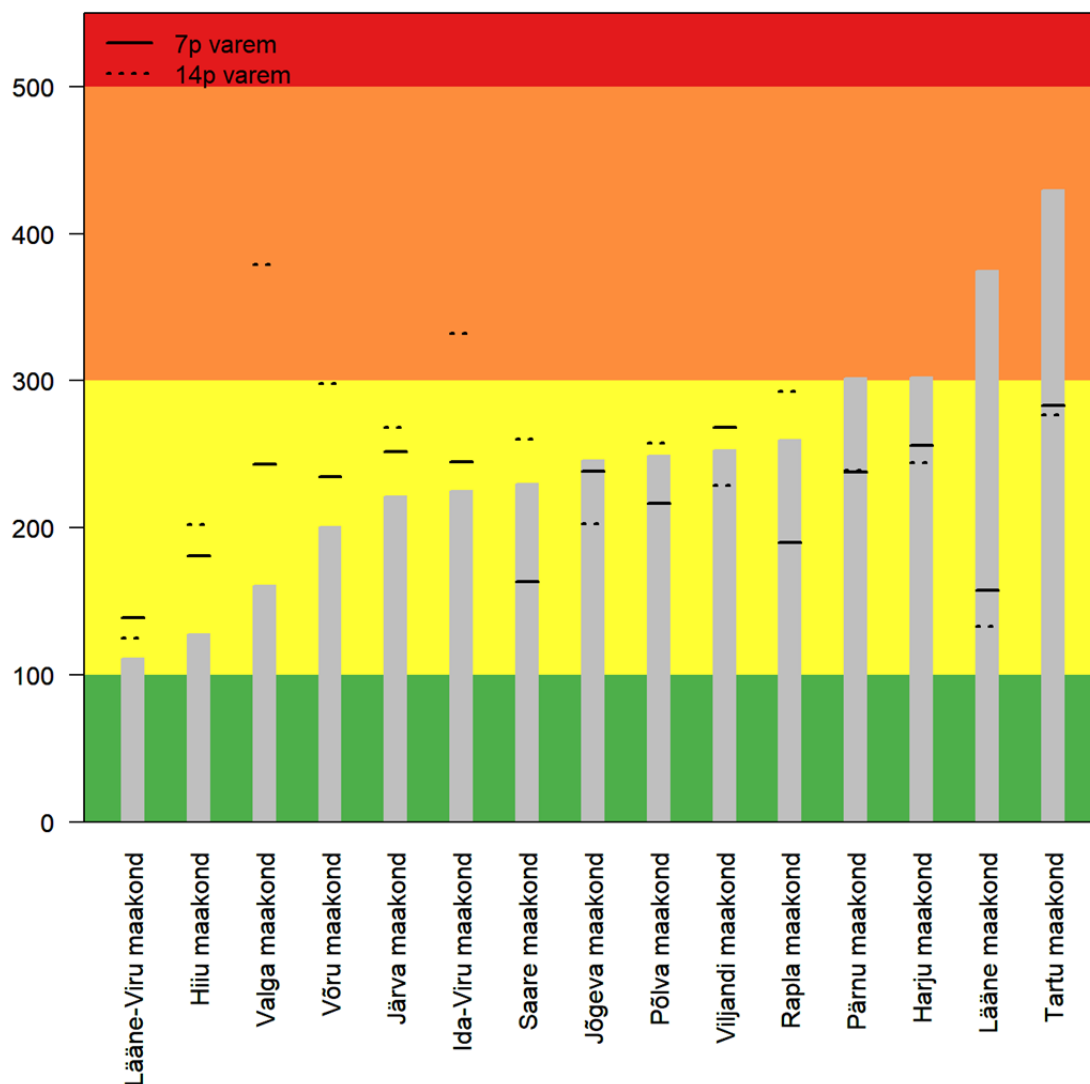
Olukorra kirjeldus

COVID-19 nakatumine on Eestis võrreldes eelneva perioodiga kasvanud ligi 20%, eriti plahvatuslikult (60%) 10–14-aastaste vanuserühmas. Nakatamiskordaja R on 19. detsembri seisuga 1,1. Endiselt avaldab haiglaravi toimimisele kõige suuremat mõju immuunsus ja vanemaelise elanikkonna (65-aastased ja vanemad) vaksineerimisega hõlmatus ning immuunkaitse efektiivsus, sh uute viirustüvede vastu. Maakondade lõikes on olnud kiire nakatumise kasv Tartu- ja Läänemaal, kus omikron-tüvi levis kiiresti kooliõpilaste hulgas. Nakatumine on kasvanud ka Harju ja Pärnu maakonnas ning Rapla ja Saare maakonnas.

7-päeva nakatumus 100000 kohta vanusgruppides 13.12-19.12.2021, muutus võrreldes perioodiga 06.12-12.12

**Maakondade nakkustase (7p nakatumised 100000 kohta)
uuendatud riskimaatriksi järgi, 19. detsember 2021.**

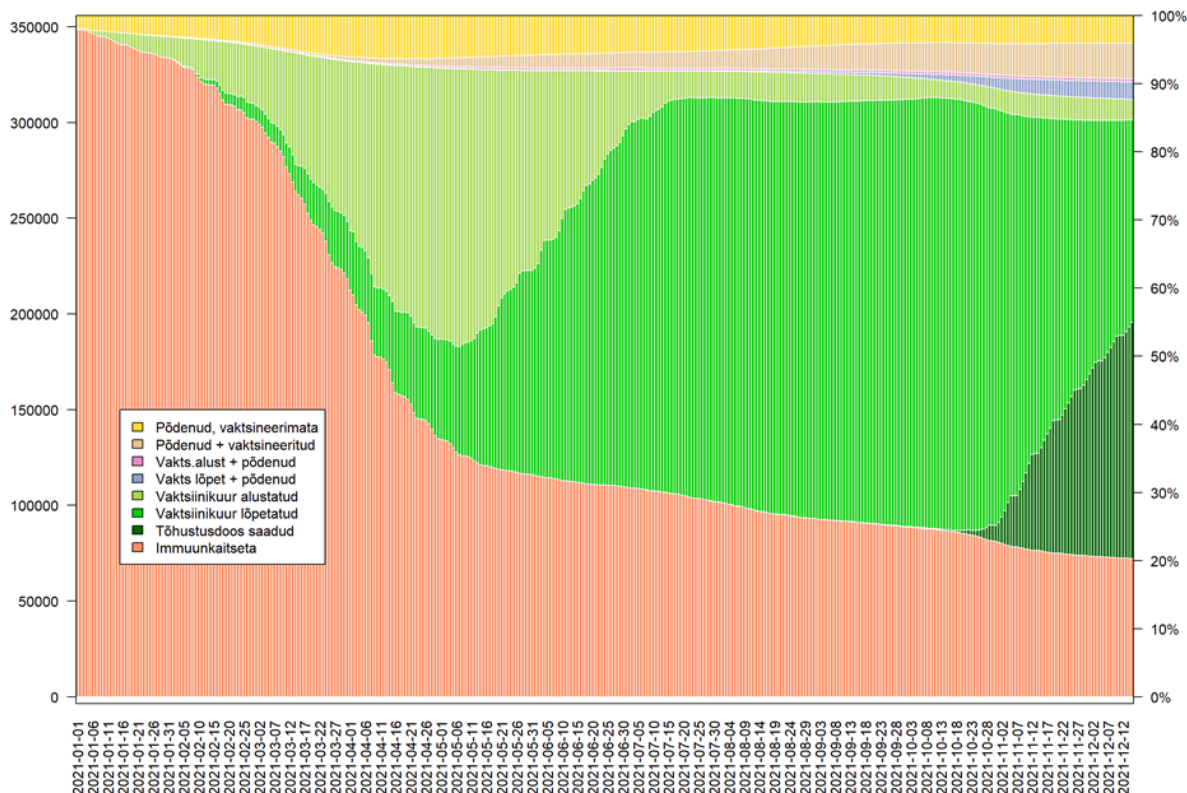
COVID-19 tõttu hospitaliseeritute hulk on püsinud stabiilsel tasemel. Haiglas on endiselt peamiselt vaksineerimata vanemaealised (60-aastased ja vanemad) COVID-19 põhi- või kaasuva haigusega inimesed. Suur hulk (ca 80%) neist ei ole saanud ühtegi COVID-19 vaktsiini doosi.

Krista Fischeri analüüside järgi on 60-aastaste ja vanemate hulgas umbes 80% neid, kes on COVID-19 haiguse vastu vaksineeritud, selle läbi põdenud või läbi põdenud pluss vaksineeritud. Ligi 35% vanemaealistest on saanud tõhusust doosi, mis praeguste teadmiste järgi aitab neil tõhusalt rasket haigust ning haiglasse sattumist vältida. Siiski on Eestis veel 80 000 (20%) 60-aastast ja vanemat inimest, kes ei ole saanud ühtegi COVID-19 vastast vaktsiini ega haigust teadaolevalt läbi põdenud. Tõenäoliselt on immuunsusega inimesi mõnevõrra rohkem, kuid kindlasti vähem kui näitavad kallutatud valimiga seireuuringu andmed (mille järgi on anti kehad 91%-l 65-aastastel ja vanematel inimestel).

Omikron-tüvi levib erinevates riikides 2–5 korda kiiremini kui deltatüvi ning nakatab nii täisvaksineeritud kui ka eelnevalt COVID-19 läbipõdenuid. Seniste Lõuna-Aafrika Vabariigis ning Ühendkuningriigis tehtud uuringute järgi põhjustab uus tüvi immuunkaitsega inimestel kergemat haigust ning laboratoorsed uurimused on näidanud, et

see viirus ei tungi efektiivselt kopsukoosse. Praegu kasutatavate vaktsiinide efektiivsuse esialgsete uuringute järgi ei piisa omikron-tüvega haigestumise vältimiseks vajaliku immuunkaitse saamiseks vaid kahest doosist, kuid tõhususdoosi puhul on efektiivsus sümptomaatilise haigestumise vastu 75–80%. Seniste omikron-tüve levikuga riikides on COVID-19 vastane vaktsineeritus või läbipõdemine kõrge, mistõttu ei ole võimalik täpselt ennustada epideemia kulgu Eestis, sest riigid ei ole võrreldavad.

Eesti elanikkond vanuses 60 ja enam vastavalt vaktsineerituse ja läbipõdemise staatusele
1.01.2021 - 15.12.2021

Kokkuvõte

Deltatüve levik on kiirenenud ja sellele on lisandunud omakorda omikron-tüvi, mille virulentsuse kohta käivad teadmised on endiselt ebapiisavad. Neid asjaolusid arvestades on kehtivad kontrollmeetmed teadusnõukoja hinnangul proportsionaalsed ja vajalikud.

Praeguste teadmiste kohaselt kaitsevad vaktsiinid raske haigestumise eest ka omikron-tüve korral. Teadusnõukoda toetab elanikele täiendavat kaitset pakkuvate tõhususdooside tegemist kolme kuu möödudes pärast teist vaktsiinidoosi. Tõhususdooside tegemine on eriti hädavajalik üle 65- aastastele inimestele, kes on nakatumisele vastuvõtlikumad ja neile, kellel on töö tõttu suurem risk koroonaviirusesse nakatuda ja seda edasi kanda.

Teadusnõukoda toetab COVID-19 vastu vaktsineerimise ja läbipõdemise tõendi kehtimisaja ühtlustamist üheksa kuu peale, vanemaelistel võib immuunsus kaduda veel kiiremini.

Tulenevalt omikron-tüve kiirest siseriiklikust levikust on pärast vaheaega oluline jätkata koolides õpilaste kiirtestimist.